

Onderwerp

PS mededeling april 2013 stand van zaken transitie jeugdzorg

Registratienummer

1481125

Datum

8 april 2013

Auteur

J.P. Kleijburg

Afdeling/Bureau

ES

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Witteman, M.J.D.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Doel van deze mededeling:

Informereren over de ontwikkelingen met betrekking tot de stelherziening jeugdzorg.

Toezegging/motie/amendement:

nvt

Inleiding:

Met deze mededeling informeren wij u over de actuele stand van zaken met betrekking tot de transitie jeugdzorg.

Deze mededeling gaat in op:

1. de nieuwe jeugdwet,
2. de overgangsregelingen,
3. in Flevoland gemaakte afspraken.

*Mededeling:***1. De nieuwe Jeugdwet wordt inhoudelijk onderschreven door partijen**

Er is een nieuwe tekst van de nieuwe Jeugdwet beschikbaar gekomen. De resultaten van de consultatie met het veld (2012) zijn verwerkt. De VNG en Rijk zijn het nu nagenoeg eens over de inhoud. De nieuwe jeugdwet zal - na advisering door de Raad van State - nog vóór het zomerreces naar de Tweede Kamer worden gezonden. Publicatie in het Staatsblad is voorzien voor 1 januari 2014 en invoering op 1 januari 2015.

Met de nieuwe Jeugdwet wordt beoogd een eenvoudiger jeugdinstel dat beter aansluit op de eigen kracht en sociale netwerken van jeugdigen en hun ouders/verzorgers. Preventie en grotere inzet van 'lichtere' vormen van hulp moet het (groeierende) beroep op zwaardere specialistische jeugdzorg gaan terugdringen. Dit wordt aangeduid als de 'transformatie' van de zorg voor jeugdigen.

Hiernaast vindt overdracht van bestuurlijke verantwoordelijkheden plaats naar de gemeenten (de 'transitie'). De transitie vindt plaats in samenhang met andere stelselwijzigingen (passend onderwijs, sociale zekerheid, AWBZ/WMO).

Met de nieuwe Jeugdwet is een bezuiniging van €450 mln structureel gemoeid.

Na invoering van de nieuwe jeugdwet zal vrijwel alle zorg voor minderjarigen onder de verantwoordelijkheid van gemeenten vallen. Aan de taken die gemeenten nu al uitvoeren op het gebied van zorg voor jeugdigen (jeugdgezondheidszorg, preventief jeugdbeleid, signalering, licht ambulante hulpverlening, coördinatie van zorg, etc) wordt dan het volgende toegevoegd:

Nu bij de provincie, vanaf 2015 bij de gemeenten

- toegangstaken voor de geïndiceerde jeugdzorg;
- ambulante jeugdzorg
- open residentiële zorg
- semiresidentiële zorg
- pleegzorg
- crisishulp

Mededeling

Bladnummer

2

Documentnummer

1481125

- jeugdreclassering en jeugdbescherming
- advies- en meldpunt kindermishandeling
- kindertelefoon

Nu landelijk uitgevoerd (AWBZ of Zorgverzekeringswet), vanaf 2015 bij de gemeenten

- functies begeleiding, persoonlijke verzorging en het bijbehorende kortdurende verblijf
- AWBZ zorg voor verstandelijk beperkte kinderen tot 18 jaar (met uitzondering van de verblijfszorg voor jeugdigen waarvan duidelijk is dat zij levenslang zorg nodig hebben)
- geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ) (AWBZ en Zvw)

Nu door het Rijk uitgevoerd, vanaf 2015 bij de gemeenten

- gesloten jeugdzorg

De nieuwe jeugdwet geeft gemeenten veel beleidsvrijheid. Gemeenten gaan op eigen wijze vorm geven aan de toegang tot zorg, en aan de organisatie van een, al dan niet vrij toegankelijk, aanbod. Voor de uitvoering van jeugdbescherming, jeugdreclassering zijn gemeenten verplicht daartoe gecertificeerde instellingen in te zetten.

Het Bureau Jeugdzorg zal in de huidige vorm bij intrekking van de Wet op de Jeugdzorg niet meer bestaan. Het Advies en meldpunt Kindermishandeling wordt samengevoegd met het Steunpunt Huiselijk Geweld in een nieuw bovenlokaal Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK). Wanneer nodig voor de veiligheid van een kind schakelt de gemeente de Raad voor de Kinderbescherming in. De rechter blijft beslissen over het opleggen van een kinderschermingsmaatregel.

2. De onderhandelingen over de overgangsmatregelen zijn afgerond

Landelijk was het IPO met de VNG en het Rijk overeengekomen dat cliënten die op 1 januari 2015 jeugdzorg ontvangen, en/of een aanspraak hebben niets van de overgang mogen merken (continuïteit van zorg). Aanvullend hierop is met de VNG afgesproken dat deze cliënten de zorg bij de huidige aanbieders van jeugdzorg mogen afmaken, althans voor 2015. De VNG heeft zich tevens verbonden aan het beperken van frictiekosten.

Op 26 april hebben het Rijk, de VNG en het IPO afgesproken met op welke wijze de continuïteit van geïndiceerde zorg tijdens de voorbereiding van de decentralisatie en in de eerste periode na decentralisatie gegarandeerd zal worden. Daarbij is het volgende afgesproken:

- Op 31 mei zijn de regionale samenwerkingsverbanden bekend. Jeugdhulpaanbieders weten dan bij wie ze het gesprek moeten aangaan over toekomstige contractering.
- Ook op 31 mei publiceert het Rijk een voorlopige verdeling van budget per gemeente, opdat gemeenten inzicht krijgen in de omvang van de taak (huidig zorggebruik per zorgvorm) en de middelen per gemeente. Mei 2014 volgt de definitieve historische verdeling voor 2015 en objectieve verdeling voor 2016 en verder.
- Op 31 oktober moet er in alle regio's een transitiearrangement bestaan. Gemeenten stellen dit arrangement op in overleg met de huidige financiers en de relevante aanbieders. In deze overeenkomst staat uitgewerkt hoe de samenwerkende gemeenten:
 - o de continuïteit van zorg realiseren
 - o de infrastructuur realiseren om de cliënten deze continuïteit van zorg in 2015 te bieden, bij de jeugdhulpaanbieder die op 31 december 2014 deze zorg biedt.
 - o de frictiekosten beperken

Mededeling

Bladnummer

3

Documentnummer

1481125

Deze afspraken worden opgenomen in een landelijk transitieplan dat binnenkort naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd.

Transitiecommissie

De Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd (TSJ) is in september 2012 geïnstalleerd. De TSJ volgt de voorbereiding op de overdracht van de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp aan gemeenten, zodat tijdig voldoende maatregelen kunnen worden genomen om risico's te beheersen. Voorzitter is de voormalig Rotterdamse wethouder Leonard Geluk.

De Commissie heeft in januari een eerste rapportage uitgebracht met kritiek op de sturing van het transitieproces. In een recent briefadvies heeft de commissie aangedrongen op snelle duidelijkheid over de kaders waarbinnen de overgang plaatsvindt. De Commissie komt voor de zomer met een tweede rapportage.

Afgesproken is dat de TSJ de regionale transitiearrangementen gaat beoordelen op grond van bovengenoemde drie criteria (garanderen zorgcontinuïteit, garanderen benodigde infrastructuur en beperking frictiekosten). Als de TSJ constateert dat de continuïteit van zorg niet lijkt te worden gerealiseerd of de daarvoor benodigde continuïteit van de infrastructuur of de samenwerkingsafspraken tussen gemeenten niet voldoende, dan zal het Rijk een aanwijzing geven met transitieafspraken die gemeenten dan verplicht zijn uit te voeren.

3. De stand van zaken in Flevoland is als volgt

De Flevolandse afspraken over de overgangsmatregelen zijn in ontwikkeling

Op 31 mei wordt bekend of de Flevolandse gemeenten als 'regio Flevoland' de bovenlokale zorg gezamenlijk gaan organiseren.

Ook in Flevoland bestaan zorgen over de risico's van de transitie. Als gemeenten op termijn niet of minder gebruik maken van de huidige in Flevolands werkzame jeugdzorginstellingen, kan de continuïteit van bedrijfsvoering van deze instellingen in gevaar komen. Er kunnen onbeheersbare vastgoedlasten bij instellingen ontstaan als de huidige zekerheid over meerjarig inkomen weg zou vallen, en frictiekosten gerelateerd aan de beëindiging van personeelscontracten en huurovereenkomsten.

Onder voorzitterschap van de Flevolandse gemeenten wordt met de jeugdzorgpartners en provincie gewerkt aan een arrangement voor de transitie van de jeugdzorg en de inrichting van het door gemeenten bovenlokaal te regelen deel van de jeugdzorg. Hiervoor is een 'partijenoverleg transitie jeugdzorg' ingericht op bestuurlijk en op ambtelijk niveau. Het 'partijenoverleg' kent 7 werkgroepen ingericht waarin op onderdelen aan de transitieplanning wordt gewerkt.

Subsidiebeëindiging is aangekondigd

De provincie Flevoland heeft Bureau Jeugdzorg en de in Flevoland werkzame aanbieders van jeugdzorg in november schriftelijk aangekondigd dat de meerjarige subsidie per 1 januari 2015 wordt beëindigd. Hiertegen zijn door bijna alle instellingen bezwaren ingediend die momenteel in behandeling zijn. Tot nu toe zijn de bezwaren ongegrond verklaard.

De provincie betreft gemeenten bij de uitvoering van de jeugdzorg tot de transitie

- In een convenant met de Flevolandse gemeenten zijn de gezamenlijke uitgangspunten voor de transitie overeengekomen.
- In 2013 is 3% van het aanbod jeugdzorg onder inhoudelijk opdrachtgeverschap van de gemeenten gebracht. Gemeenten gebruiken dit om twee 'proeftuinen' in te richten Sterk in de Klas / Oke-op-school in Almere/Lelystad/Dronten/NOP en een proeftuin ambulante begeleiding van jongeren die dreigen te ontsporen op Urk ("Een goede moet kan gien kwoad").

Mededeling

Bladnummer

4

Documentnummer

1481125

- Op nadrukkelijk verzoek van gemeenten gaat Bureau Jeugdzorg strenger indiceren en streven naar minimaal 3% minder indicaties.
- In 2013 wordt het uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2014 door de gemeente ontwikkeld (uiteraard wel binnen de wettelijke kaders en onder eindverantwoordelijkheid van GS).
- Er komt een gezamenlijke nieuwsbrief of webpagina waarin betrokken en geïnteresseerden de voortgang kunnen volgen.

Het vervolg

Zoals toegezegd op 20 maart zal er in een panoramabespreking aandacht aan de transitie jeugdzorg worden gegeven. Deze bespreking is gepland voor 5 juni.

PS zal in 2014 gevraagd worden in te stemmen met een uitvoeringsplan jeugdzorg in 2015 (uitvoering motie verantwoorde overdracht van de jeugdzorg, 14 november 2012)

Ter inzage in de leeskamer

- Wettekst nieuwe jeugdwet en MvT
- Eerste rapportage transitiecommissie stelselwijziging jeugd (TSJ), januari 2013
- Briefadvies transitiecommissie stelselwijziging jeugd, maart 2013
- Brief IPO mbt overgangsregelingen, maart 2013
- Convenant provincie Flevoland en Flevolandse gemeenten, 4 oktober 2012
- 'opdrachtformulering partijenoverleg transitie jeugdzorg Flevoland' (opgesteld door gemeenten)

Tevens (toegevoegd op 16 mei)

- kamerbrief over transitie jeugd d.d. 13 mei 2013 en landelijk transitieplan
- Onderzoeksrapportages:
 - o Juridische vraagstukken transitie jeugdzorg (Berenschot)
 - o Financiële vraagstukken - feiten en cijfers (CapGemini consulting)
 - o Arbeidsmarkteffectrapportage (Panteia)
 - o Friciekosten transitie jeugdzorg (Panteia)

Verdere informatie

JP Kleijburg, senior beleidadviseur jeugdzorg (janpieter.kleijburg@flevoland.nl)